

Peter Munk Christiansen

Organisering i et virkemiddelperspektiv – nogle overvejelser om policy netværk

AKF-forlaget, 1991

Pjecen skal omtales her selv om den ikke indeholder en empirisk analyse af ændringen i de politiske strukturer, fordi den overskueligt og kort skitserer et af de nye forskningsparadigmer, netværket. Det passer til den hævdede forskydning fra det formaliserede til andre former for samspil.

I den teoretiske analyse af det politiske system har forskerne bevæget sig væk fra halv-fjerdsernes korporatismeteorier, stabile monolitiske magtstrukturer, over segmenteringsteorier, stærke policy-communities inden for enkelte politikområder eller såkaldte jerntrekanter (stabile relationer mellem politikere, embedsmænd og interesseorganisationsfolk indenfor et bestemt område - f.eks. landbrugspolitikken) til område-netværk og emne-netværk. Disse er karakteriseret ved mere komplekse og løsere - men ikke mindre effektfulde - relationer. De bindes sammen af medlemmernes interesser, udvælgelsen af medlemmerne og mange og varierede normer.

Der argumenteres for, at analysen af de enkelte netværk må foregå på et niveau »lavere« end de traditionelle sektorer eller politikfelter, fordi det er her, netværkene eksisterer. Kun herved kan opnås en forståelse af, hvordan de fungerer.

I tilknytning til dette skal nævnes Peter Munk Christiansens korte artikel *Organisationsernes rolle in: Folkestyre og forvaltning, Festskrift i anledning af Nordisk administrativt forbunds 75 års jubilæum, Jurist- og økonomforbundets forlag, 1994*. Her refereres oplysninger fra andre undersøgelser, og der konkluderes: »...at de traditionelle korporative deltagelsesmønstre er forandret i 1980'erne. Det kan have strukturelle årsager – forbundet med ændringer i den offentlige sektors struktur og opgaver – det kan have politisk-ideologiske forklaringer, og det kan endelig forklares med de svage mindretalsregeringer. Man kan imidlertid ikke af disse ændringer slutte, at organisationernes indflydelse på offentlig politik er svækket. Det vil være nærliggende at forvente, at organisationerne inden for nogle områder er svækket, mens deres position er styrket inden for andre.«(s.63)

Denne opløsning af de stabile strukturer

giver sig udtryk i diskussionen af Moderniseringsprogrammerne og analysen af administrationspolitikken. Begge dele vedrører i høj grad interne forandringer i forvaltningen og skal som nævnt ikke uddybes her. Blot skal ud over ovennævnte undersøgelser af Niels Åkerstrøm Andersen også nævnes *Torben Beck Jørgensen, Administrationspolitik: Indhold, form og institutionalisering in: Folkestyre og forvaltning, Festskrift op. cit.*, dels for sine referencer og dels for sin understregning af opløsningen af forvaltningens enhed og symbolpolitikken (in casu moderniseringspolitikken) som erstatning for tidligere tiders (forsøg på) rationel organisationsstrukturering. Og *Torben Beck Jørgensen, Offentlig organisationsteori - krav og udviklingsmuligheder in: Peter Bogason (red.) Nye tendenser i politologien - stat og forvaltning, Forlaget politiske studier, 1990*, for sin oversigt over nyere forvaltningsvidenskabelig og organisationsteoretisk litteratur, som danner grundlaget for mange af de nævnte undersøgelser.

Administrations- og moderniseringspolitikken danner en del af grundlaget for centraladministrationens samspil med andre institutioner. Det gælder også ændringene i styringsmetoder og -forestillinger i forvaltningen. Der skal henvises til sammenfatningen af mange artikler og rapporter omkring de nye styringsmåder:

Torben Beck Jørgensen og Preben Melander (red.)

Livet i offentlige organisationer - Institutionsdrift i spændingsfeltet mellem stat, profession og marked

Jurist- og økonomforbundet, 1992

Selv om vægten her er lagt på analysen af offentlige producerende virksomheder og ikke på politisk-administrative og hierarkiske institutioner, giver de mangeartede analyser og organisationseksempler (Det kgl. Teater, Statsfrøkontollen, Arbejdstilsynet og Rigshospitalet) et indblik i den konfliktfyldte og »koalitionsprægede« virkelighed i dele af den sønderdelte eller subsektoropdelte forvaltning - der, hvor sontringen mellem privat og offentlig, forvaltning og produktion bliver meget sløret. Nye muligheder og konflikter for dele af forvaltningen vil måske smitte af på andre dele af denne.